

Gyermekkori képességfejlesztés

Zeneoktatás Mindenkinek

Királyi út: ZENE

Miért zenél az ember?

Ha meghalljuk, hogy valaki egy gyönyörű dallamot játszik hegedőn vagy zongorán, bennünk is feltámad a vágy:

„Én is szeretnék így játszani!”

A zenélés: csodálatos hobbi, és csak kevesek számára szakma. Társadalmunkban milliók játszanak lelkesen a legkülönbözőbb hangszereken.

„Miért?” teszik fel a kérdést, és arra is sokan kíváncsiak:

„Milyen hatása van az ember fejlődésére, ha rendszeresen zenél?”

Arról szeretnénk biztosítani és meggyőzni a szülőket, hogy a korai és következetesen folytatott zenei fejlesztés a legjobb befektetés ahhoz, hogy a gyermek később minél boldogabb és kiegyensúlyozottabb felnőtt legyen, hogy az életben kínálkozó lehetőségeket minél hatékonyabban kihasználhassa.

„Sohasem késő!” ez a mottónk. Ennek jegyében a felnőtteket is arra buzdítjuk, hogy életüket tegyék minél gazdagabbá énekléssel, tánccal, hangszeres zenéléssel.

Munkánk célja: minden embernek - a négyhónapostól a nyugdíjas korúig - legyen lehetősége arra, hogy a zenélés révén értelmes tevékenységgel foglalkozhasson.

A zenehallgatás

a fiatalok 90-95 százalékának a legkedveltebb szabadidő elfoglaltsága, ez olvasható minden felmérésben. A zene, de különösképpen a ritmus igazi „világnyelv”, amelyet a legtöbb ember hasonlóan ért. Éppen ebben különbözik minden egyéb ember által használt kommunikációs eszköztől. A szavak, az írás, a képek és a testbeszéd országonként mást és mást jelentenek, és azokat mindenhol másként is értelmezik. Ahhoz pedig, hogy ezeket helyesen fejtsük meg, intenzív tanulásra és sok-sok gyakorlásra van szükségünk. A zene azonban közvetlenül a lelkünkre hat, érzelmeket vált ki belőlünk, és a viselkedésünket is befolyásolja.

„Gondoskodjunk arról, hogy gyermekeink otthon és az iskolákban is minél többet énekeljenek és zenéljenek, hogy utódaink megtanulják, miként legyen mindebben sok örömük. Eljött az ideje, hogy használjuk is azt a nyelvet, amely kerül utak nélkül jut el a lelkükhöz.”

*Helmut Schmidt
egykori német kancellár*

A zenélés

során akár egyedül, akár többen zenélünk, hanghullámokat, hangmagasságokat, dallamokat és ritmusokat hozunk létre, amelyek megérintenek, magukkal ragadnak, megrendítenek minket, és örömet szereznek. Ezek el 1 a hatások el 1 nem tudunk elzárkózni.

Hogy miért? Hát azért, mert szemhéjunkt ugyan van, amit szükség esetén lezárhatunk, de „fülhéjunkt” nincs, így aztán mindent hallunk, akár akarjuk, akár nem.

Sose felejtjük el: a zenélés örömet szerez. Öröm, ha átélhetem, hogy a zenéléssel megszólíthatok másokat. Örömet jelent az igyekezet, hogy minél jobban játszom. És nem csupán örömet, de elégedettséget és öntudatot is ad, ha jól sikerül zenélnem. „Tudok valamit, vagyok valaki!” Ez nagyszerű érzés.

„Amikor csak a racionalitást, a gyakorlatiasságot és a szaktudást értékeli nagyra a társadalom, elengedhetetlenül szükséges, hogy az embert újra, mint szociális lényt állítsuk a figyelem középpontjába. Ehhez pedig feltétlenül hozzátartozik a zeneoktatás. Az optikai és az akusztikai érzékelés, vagyis a dolgok személyes átélése és átérzése kétségkívül fontos tényezők a fiatalok személyiségfejlődésének.”

Ulrike Mehl, a német Szociáldemokrata Párt (SPD) parlamenti frakciójának környezetpolitikai szóvivője

A zenélés hatása

igen változatos. „Így tehát a zenei nevelés a legkiválóbb, mert a ritmus és a harmónia a lélek legmélyére hatol, tisztességgel és bájjal ruházza fel.” - mondta Szókratész, több mint 2000 évvel ezelőtt.

Olyan kultúra sem hajdan, sem manapság nem volt és nem is lehet, amelynek a zene ne alkotná szerves részét.

Miért van szükségünk a zenére, és mire használjuk a zenét?

„Aki elhanyagolja a fiatalok nevelésében a zeneoktatást, ne csodálkozzon azon, ha érzéketlen és brutális felnőttekké válnak.

...Nagyon is szorgalmazom, hogy minden gyermek számítógépezzen, de talán az is jó lenne, ha minden gyermek egy hangszeren is játszana.”

Otto Schily német belügyminiszter

(A német parlament képviselői spontán tapsal reagáltak a felvetésre)

Miért olyan fontos, hogy a megismertessük a zenével,

A csecsemőkkel kapcsolatos legújabb kutatások választ adnak a kérdésre. Kiderült ugyanis, hogy születésünkkor már rendelkezünk azzal a képességünkkel, amely lehetővé teszi, hogy a világot és saját magunkat megismerjük.

A kicsinyek nagy teljesítményre képes tanulási mechanizmusokkal rendelkeznek. Egy kisgyermek agyát úgy kell magunk elé képzelni, mint egy egészen különös „bio-computert”, amely rendelkezik azokkal a nagyteljesítmény programokkal, amelyek a világ megértéséhez szükségesek.

A tapasztalatok nap, mint nap alakítják a csecsemő agyát. Minden, amit hall, ízlel, tapint és szagol, segíti fejlődését. Az újszülöttek világrajövetelük pillanatában jóval többet tudnak a nyelvről, mint azt hinnénk. „Bio-számítógépünk” egy univerzális tanulószoftverrel rendelkezik, amely alkalmas bármely nyelv elsajátítására. Csak a kicsinyek rendelkeznek azzal a képességgel, hogy a világ bármely nyelvének hangjait utánozzák. Ebben az értelemben tehát igazi „világpolgárnak” tekinthetjük őket.

A csecsemők utánzással tanulnak. Az utánzás révén tudnak új, genetikailag nem kódolt viselkedést elsajátítani, mégpedig valóban úgy, ahogyan azt a környezetükben lévő felnőttek látnak. Az utánzás a kultúra motorja, olyan velünk született képesség, amelynek segítségével a gyerek a felnőttekkel tanulni tud. A hatodik és a tizenkettedik hónap között elkezdik a felnőttekhez hasonlóan megszerezni a beszédhangokat. Ezekben a hónapokban dől el, hogy valaki a magyar, a német, a japán, az angol, a francia vagy a kínai nyelvet sajátítja el anyanyelvként. Először a nyelv hangjait ismerik meg, s azokon keresztül könnyen megtanulják a szavakat is.

gyermeket mielőbb a zenéléssel?

Körülbelül hét- vagy nyolchónapos korban kezdenek „gügyögni”. Szótagsorokat mondogatnak, amelyek magán- és mássalhangzókból állnak, mint például babababab vagy dadadada. Bármely kultúrában született is egy csecsemő, először ugyanúgy fog „gügyögni”. A „gügyögéssel” véget is ér a beszédtanulás univerzális szakasza.

Egyéves kor körül kezdenek áttérni a hangokról a szavak használatára. Ez arra enged következtetni, hogy létezik egy úgynevezett „időablak”, amely rövid időszakokra kinyílik, és ezalatt az idő alatt áramlik be az új tapasztalat és tudás.

Ha lejár az idő, becsapódik az ablak, és a gyermek az új információkat már nem tudja eredeti minőségében feldolgozni. Tudjuk, hogy a legtöbb ember számára felnőtt korban sokkal nehezebb egy idegen nyelvet megtanulni, mint gyermekkorban.

Azok a gyerekek, akik a második és a hetedik életévük között egy második nyelvet is megtanulnak, azt szinte anyanyelvi szinten képesek használni, erre lehet a különböző tesztek eredményeiből következtetni.

Az előbb említett okok miatt ésszerű és fontos, hogy a gyerekek hathónapos koruktól minél változatosabb módon kerülhessenek kapcsolatba a zenével. A zenei hangok és dallamok hallgatása, a dalok „énekléssel” visszagügyögése fokozza az agysejtek közötti kapcsolatok hatásfokát.

A csecsemők „bio-computerének” univerzális szoftvere, amely a világ bármely nyelvének elsajátítására alkalmas, a zenét második nyelvként ismeri fel. Ez a szoftver teremti meg a feltételeit annak is, hogy a kisgyerek a zenével való foglalkozás intenzitásának függvényében a zenét második „anyanyelvként” felismerje és tanulja. Az intenzív zenélés, kiváltképpen a hangszeres zenélés számtalan szempontból sok hasznot jelent minden ember fejlődésében.

A young boy with short hair is playing a black electric guitar in a music room. He is wearing a light-colored t-shirt and looking towards the camera with a slight smile. The room has a blue tint and some musical equipment is visible in the background.

A zene és a zenélés... fejleszti a szociális viselkedést

Azok a gyermekek és fiatalok, akik zenélnek, viselkedésüket tekintve egyértelműen kitűnnek azok közül, akik nem zenélnek. A klasszikus zene és az agresszió csökkentése közötti összefüggés tudományosan bizonyított tény.

Amióta az angliai Newcastle pályaudvarain klasszikus zenét játszanak, drasztikusan csökkent a vandalizmus a helyi érdekek közlekedési eszközökön, és több mint 700 ezer fonttal csökkent az okozott kár éves összege.

„Aki zeneiskolákat zár be, az a belbiztonságot veszélyezteti.”

Otto Schily német belügyminiszter

... növeli az intelligenciát

Egy hat éven át tartó, berlini általános iskolákban folytatott kutatás eredményei azt mutatták, hogy négy év iskolai oktatás és rendszeres hangszeres játék után robbanásszerűen emelkedett a gyerekek IQ-ja, amit mérésekkel egyértelműen ki is lehetett mutatni.

A szociálisan hátrányos helyzetű és szellemi fejlődésükben kevésbé segített és támogatott gyermekek számára is sok-sok haszonnal jár, ha minél intenzívebb zenei oktatásban részesülnek.

„...ezért soha nem mulasztom el, hogy ebben az összefüggésben felhívjam a figyelmet arra, hogy az utóbbi évtizedekben egyre hátrányosabb helyzetbe került iskoláinkban a zeneoktatás. Pedig ha veszni hagyjuk a benne rejlő lehetőségeket, ami ebben rejlik, akkor magunk alatt vágjuk a kreativitás fáját, amelyen mindnyájan együtt ülünk.”

prof. dr. Roman Herzog volt német államfő

...javítja az agy teljesít - képessé- gét

„A zene kiválóan alkalmas arra, hogy a gyermekek és a fiatalok kognitív képességeit fejlessze és érzelmi elemekkel gazdagítsa.

A zenei struktúrákkal való foglalkozás élesíti az analitikus gondolkodás képességet is. Éppen ezért nem véletlen, hogy a zenészek a matematikában is jeleskednek. A közös zenélés pedig még arra is lehet séget ad, hogy a gyerekek természetes módon gyakorolják a fegyelmet, a toleranciát és a felel sségtudatot. Ezért van szükség arra, hogy az iskolai nevelésnek a sporthoz hasonlóan a zeneoktatás is szerves részét alkossa.”

Peter Hintze, a CDU/CSU parlamenti frakciójának Európa-politikai szövív je

Az agykutatás, kivált a neurobiológia és a neurofiziológia eredményei egyöntet en azt bizonyítják, hogy a zenehallgatás és a zenélés fejleszti a két agyfélteke közti aktivitást és kapcsolatot.

Minden zenedarab dallamból és ritmusból áll. Ma már tudjuk, hogy a dallam feldolgozása inkább a jobb, a ritmus feldolgozása pedig inkább a bal agyféltekében történik. Zenélés közben tehát mindkét agyfélteke egyszerre aktív, ami az agyféltekék optimálisan kiegyensúlyozott „együttm kódését” biztosítja.

Zenészekkel végzett kutatások mutatják, hogy náluk a két agyfélteke között jobb a kapcsolat, ami a zenéléssel töltött évek eredménye.

... minden más tevékenységnél teljesebben segíti a fejlődést

Hangszeren játszani az egyik legösszetettebb emberi tevékenység. Már az egyszerű darabok megszólaltatásához is szükség van megértésre, durva- és finommotoros mozgásra, beleértve a képtelenségekre és fejlett érzékszervekre. Húrokon vagy billentyűkön játszani csak a kezek és az ujjak precíz koordinációjával lehetséges, ami fejlett finommotoros mozgást és térbeli képzelőerőt igényel. Ha az ember kottából játszik, rengeteg egymást követő információt (hangjegyek, ütem, tempó, hangerő, zenei instrukciók) kell gyorsan és egyszerre feldolgozni. Absztrakt és komplex gondolkodásra van szükség ahhoz, hogy az éppen játszott ütem mellett az elzártnak és következőnek is halljuk. Nincs még egy olyan tevékenység a zenélésen kívül, amely során a gyermeknek folyamatosan és akár hosszú időn keresztül ilyen sok döntést kellene egyszerre meghozni.

„Itt vannak elttünk az általános iskolai zeneoktatás jelentőségéről végzett hosszú távú kutatás eredményei, amelyek hatásosan bizonyítják, amit többé vagy kevésbé, de eddig is tudtunk: a szóló- és a csoportos zenélés fejleszti a szociális kompetenciákat, a kreativitást és az intelligenciát. Az immár empirikusan is bizonyított tények ismeretében reméljük, hogy mind többen belátják: a zeneoktatást az iskolai tantervek szerves elemévé kell tenni, és nem holmi díszként kezelni, amelyet a tantervből így vagy úgy ki lehet spórolni.”

*dr. Norbert Lammert,
a CDU/CSU parlamenti frakciójának
média- és kultúrpolitikai szóvivője*

...és erősíti a gyermekek koncentrációs képességét

Némely zenekutató azt állítja, hogy a zenélés segíti a vezetési kompetenciák bizonyos összetevőinek a kialakulását, és a gazdaság által igényelt ún. „soft skills”-eket is fejleszti, erősíti: a csoportos zenélés a csapatmunkára való képességet, a játék az érzelmi kiegyensúlyozottságot és a lelkiismeretességet, a zeneműértelmezése a kreativitást.

Megfigyelések támasztják alá, hogy a menedzserek és a zenészek között meglepően sok a hasonlóság, továbbá számos topmenedzser játszik valamilyen hangszeren.

A modern menedzsment és a zenélés között sok a hasonlóság. Mindkettőnél szükség van lelkesedésre, odaadásra, higgadtságra, összpontosításra, empátiára, könnyedségre és felelősségtudatra, továbbá mentesnek kell lenni a félelemtől, és tudni kell meditatálni.

A zenélés a királyi út

a sokoldalúan képzett személyiség fejlesztését célul tűzve nevelésben. A zenélés elsősorban annak a lehetőségét teremti meg a gyermek számára, hogy a zenét minden érzékszervével örömmel élje át, hogy maga is minél többféleképpen zenéljen: énekeljen, táncoljon, játsszon valamilyen hangszeren; improvizáljon egyedül vagy társakkal; találjon ki dallamokat, és művek előadására készüljön. A zenélés révén a gyermeknek módja van meditálni, elsajátíthat interakciós és kommunikációs játékokat, megismerheti a tapasztalatszerzés és a tanulás számos területét. Mindezek a gyermek zenei adottságainak és képességeinek fejlesztését szolgálják és segítik.

Legyen a zene életünk része!

YAMAHA Music Education - ez a képzés sokoldalúan és átfogóan fejleszt négyhónapos csecsemőtől a felnőttekig mindenkit. A korcsoportoknak megfelelő programokat jól képzett pedagógusok vezetik.

Az oktatási koncepciók és módszerek szervesen épülnek egymásra, azokat az egyes korcsoportokra dolgoztuk ki úgy, hogy mindig szem előtt tartottuk a gyermekközpontúságot. Így lehetővé válik, hogy a gyermekek ún. „fejlesztési idablakait” optimálisan használjuk. A fiatalok és a felnőttek a „barokktól a rockig” bármely zenei irányzatban kiélhetik zenei vágyaikat. Évtizedek óta az a célunk, hogy a zenetanulás akár egyéni, akár csoportos formában folyik, mindenki számára örömet szerezzen.

prof. Asmus Hintz

További információk:
www.yamahazeneiskola.hu
www.yms-miskolc.hu

YAMAHA Zeneiskola
3531 Miskolc, Győri kapu 27.
Tel: 20/340-7180, Fax: 46/506-864
E-mail: mail@yamahazeneiskola.hu
mail@yms-miskolc.hu

Kiadó:

YAMAHA MUSIC EDUCATION
Siemensstraße 22-34
25462 Rellingen
0049 - 04101 - 303-400
Németország
www.yamaha.de

YAMAHA Music Education- Zeneoktatás Mindenkinél

Tevékenységi területek

